پروتکل کارآزمایی بالینی
مرکز ثبت کارآزمایی بالینی ایران

۱۴۰۵/۰۸/۱۷

بررسی اثربخشی بازی های رایانه ای بر مهارت حل مسئله و آموزش تفکر

چکیده پروتکل

هدف ازمطالعه
تعیین اثربخشی بازی های رایانه ای بر مهارت حل مسئله و آموزش تفکر در دانش آموزان
طراحی
این مطالعه یک کارآزمایی نیمه‌آزمایشی، دو گروه موازی و دوسویه‌کور است که بر روی ۳۰ دانش‌آموز پایه ششم شهرستان باغ‌ملک، شامل ۱۵ نفر در هر گروه، انجام می‌شود. تخصیص نمونه‌ها به روش تصادفی ساده با استفاده از تابع RAND در نرم‌افزار اکسل انجام می‌گیرد؛ ابتدا هر دانش‌آموز کد شناسایی دریافت کرده و بر اساس عدد تصادفی مرتب می‌شود، سپس به دو گروه ۱۵ نفری آزمایش و کنترل تقسیم می‌شوند.
نحوه و محل انجام مطالعه
در این پژوهش از روش تحقیق آزمایشی میدانی و از نوع طرح پیش آزمون و پس آزمون گسترده استفاده خواهد شد . پژوهش در مدرسه ابتدایی دوره دوم انجام می شود. تمام شرکت کننده ها و مراقبان بالینی و ارزیابی کننده ها که داده ها را تفسیر می کنند و همه اطلاعات محرمانه و برای شرکت کننده ها اسم اختصاری در نظر گرفته می شود
شرکت کنندگان/شرایط ورود و عدم ورود
شرایط ورود حداقل 11 و حداکثر 12 سال سن داشته باشند. دانش آموز پایه ششم باشند. والدین و دانش آموزان علاقه و رضایت آگاهانه جهت شرکت در پژوهش داشته باشند. شرایط عدم ورود داشتن بیماری جسمانی که در روند پژوهش اختلال ایجاد کند مصرف داروهای روانپزشکی
گروه‌های مداخله
گروه مداخله: آموزش مبتنی بر بازی‌های رایانه‌ای، بر اساس پروتکل محقق‌ساخته، در ۸ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای و هفته‌ای یک جلسه به‌صورت گروهی اجرا می‌شود. جلسات شامل بازی‌های فکری، استراتژیک، ماجراجویی، شبیه‌سازی و ساخت محتوا بوده و با هدف تقویت مهارت حل مسئله، تفکر تحلیلی، برنامه‌ریزی، تصمیم‌گیری، خلاقیت و کنترل هیجان طراحی شده‌اند.گروه کنترل: در طول اجرای پژوهش هیچ‌گونه مداخله‌ای دریافت نمی‌کنند.
متغیرهای پیامد اصلی
مهارت حل مسئله؛ تفکر.

اطلاعات عمومی

علت بروز رسانی
نام اختصاری
اطلاعات ثبت در مرکز
شماره ثبت کارآزمایی در مرکز: **IRCT20260728070411N1**

تاریخ تایید ثبت در مرکز: **2026-08-16, ۱۴۰۵/۰۵/۲۵**
زمان‌بندی ثبت: **prospective**

آخرین بروز رسانی: **2026-08-16, ۱۴۰۵/۰۵/۲۵**
تعداد بروز رسانی‌ها: **0**
تاریخ تایید ثبت در مرکز
2026-08-16, ۱۴۰۵/۰۵/۲۵

اطلاعات تماس ثبت کننده
نام
پوران فرهادی وندی
نام سازمان / نهاد
کشور
جمهوری اسلامی ایران
تلفن
+98 902 016 2980
آدرس ایمیل
pwranfrhady@gmail.com

وضعیت بیمار گیری
بیمار گیری تمام شده
منبع مالی

تاریخ شروع بیمار گیری مورد انتظار
2026-09-11, ۱۴۰۵/۰۶/۲۰
تاریخ پایان بیمار گیری مورد انتظار
2026-09-21, ۱۴۰۵/۰۶/۳۰
تاریخ شروع بیمارگیری تحقق یافته
خالی
تاریخ پایان بیمارگیری تحقق یافته
خالی
تاریخ خاتمه کارآزمایی
خالی

عنوان علمی کارآزمایی
بررسی اثربخشی بازی های رایانه ای بر مهارت حل مسئله و آموزش تفکر

عنوان عمومی کارآزمایی
بررسی اثربخشی بازی های رایانه ای
هدف اصلی مطالعه
آموزشی/مشاوره‌ای
شرایط عمده ورود و عدم ورود به مطالعه

شرایط عمده ورود به مطالعه قبل از تصادفی سازی:
حداقل 11 و حداکثر 12 سال سن داشته باشند. دانش آموز پایه ششم باشند. والدین و دانش آموزان علاقه و رضایت آگاهانه جهت شرکت در پژوهش داشته باشند.
شرایط عمده عدم ورود به مطالعه قبل از تصادفی سازی:
داشتن بیماری جسمانی که در روند پژوهش اختلال ایجاد کند مصرف داروهای روانپزشکی
سن
از سن **11 ساله** تا سن **12 ساله**
جنسیت
هر دو

فاز مطالعه
مصداق ندارد
گروه‌های کور شده در مطالعه

- مراقب بالینی
- ارزیابی کننده پیامد
- آنالیز کننده داده

حجم نمونه کل
حجم نمونه پیش‌بینی شده: **30**
تصادفی سازی (نظر محقق)
اختصاص تصادفی به گروه‌های مداخله و کنترل
توصیف نحوه تصادفی سازی
در این پژوهش از روش تصادفی‌سازی ساده برای تخصیص شرکت‌کنندگان به دو گروه آزمایش و کنترل استفاده می‌شود. واحد تصادفی‌سازی در این مطالعه، دانش‌آموزان پایه ششم شهرستان باغ‌ملک و واجد شرایط ورود به پژوهش هستند. ابتدا فهرست کامل دانش‌آموزان داوطلب که بر اساس معیارهای ورود به مطالعه انتخاب شده‌اند، تهیه می‌شود. سپس به هر دانش‌آموز یک کد شناسایی عددی منحصربه‌فرد اختصاص داده می‌شود. این کدها در نرم‌افزار Random Number Generator وارد شده و برای هر دانش‌آموز یک عدد تصادفی تولید می‌گردد. پس از تولید این اعداد، دانش‌آموزان بر اساس مقدار عدد تصادفی به ترتیب صعودی مرتب می‌شوند. سپس تخصیص افراد به دو گروه صورت می‌گیرد؛ به‌صورت متوالی، 15 نفر اول فهرست به گروه آزمایش و 15 نفر بعدی به گروه کنترل اختصاص می‌یابند. گروه آزمایش در جلسات آموزش مبتنی بر بازی‌های رایانه‌ای شرکت می‌کنند و گروه کنترل در طول اجرای پژوهش مداخله‌ای دریافت نخواهند کرد. با این روش، ترتیب ورود به مطالعه و شناخت پژوهشگر از دانش‌آموزان هیچ نقشی در تعیین گروه نخواهد داشت. جهت پنهان‌سازی تخصیص، فردی که مسئول ورود داده‌ها و انجام فرایند تصادفی‌سازی در نرم‌افزار است، از مجری مداخله و ارزیابان پژوهش مستقل خواهد بود و امکان آگاهی از روند اجرای آموزش‌ها یا تغییر در تخصیص دانش‌آموزان را نخواهد داشت. همچنین کدهای شناسایی دانش‌آموزان به‌صورت محرمانه و جدا از سایر اطلاعات فردی آنان نگهداری می‌شود. بنابراین، امکان پیش‌بینی گروه تخصیص‌یافته برای هر دانش‌آموز پیش از انجام فرایند تصادفی‌سازی وجود نخواهد داشت.
کور سازی (به نظر محقق)
دو سویه کور
توصیف نحوه کور سازی
به‌منظور کنترل سوگیری و ارتقای روایی درونی پژوهش، این مطالعه با پروتکل دوسوکور طراحی شده است؛ بدین‌صورت که ارزیاب پیامد و تحلیل‌گر داده از نحوه تخصیص دانش‌آموزان پایه ششم شهرستان باغ‌ملک به گروه‌های آزمایش و کنترل بی‌اطلاع نگه داشته خواهند شد. در این فرایند، ارزیاب پیامد در تمامی مراحل پیش‌آزمون، پس‌آزمون و پیگیری، بدون آگاهی از گروه تخصیصی دانش‌آموزان، نسبت به جمع‌آوری داده‌های مربوط به مهارت حل مسئله و تفکر آنان اقدام می‌نماید تا از بروز سوگیری در سنجش جلوگیری شود؛ همچنین، تمامی داده‌های خام با کدهای ناشناس، مانند گروه ۱ و گروه ۲، در اختیار تحلیل‌گر آماری قرار خواهد گرفت و ماهیت واقعی گروه‌ها تا پایان فرایند تحلیل داده‌ها فاش نخواهد شد. تمامی مراحل تخصیص دانش‌آموزان به گروه‌های آزمایش و کنترل توسط فردی مستقل از مجری آموزش مبتنی بر بازی‌های رایانه‌ای و ارزیابان پژوهش انجام می‌گیرد و رمزگشایی کدهای تخصیص تنها پس از تکمیل نهایی تحلیل‌های آماری صورت می‌پذیرد.
دارو نما
ندارد
اختصاص به گروه‌های مطالعه
موازی
سایر مشخصات طراحی مطالعه

کد ثبت در سایر مراکز ثبت بین‌المللی

خالی

تاییدیه کمیته‌های اخلاق

1

کمیته اخلاق
نام کمیته اخلاق
کمیته اخلاق دانشگاه آزاد اسلامی بهبهان
آدرس خیابان
بلوار امیرکبیر، خیابان شهید بیانی
شهر
بهبهان
استان
خوزستان
کد پستی
6361713198
تاریخ تایید
2026-06-29, ۱۴۰۵/۰۴/۰۸
کد کمیته اخلاق
IR.IAU.BEHBAHAN.REC.1405.156

بیماری‌های (موضوعات) مورد مطالعه

1

شرح
مسائل تربیتی و روانشناختی در دانش آموزان ابتدایی
کد ICD-10
توصیف کد ICD-10

متغیر پیامد اولیه

1

شرح متغیر پیامد
مهارت حل مسئله
مقاطع زمانی اندازه‌گیری
قبل از انجام مداخله و دو هفته بعد از اتمام مداخله
نحوه اندازه‌گیری متغیر
پرسشنامه مهارت حل مسئله هپنر و پترسن (1982)

2

شرح متغیر پیامد
آموزش تفکر
مقاطع زمانی اندازه‌گیری
قبل از انجام مداخله و دو هفته بعد از اتمام مداخله
نحوه اندازه‌گیری متغیر
پرسشنامه آموزش تفکر رابرت استرنبرگ (۱۹۹۱)

متغیر پیامد ثانویه

خالی

گروه‌های مداخله

1

شرح مداخله

گروه مداخله: جلسات آموزش مبتنی بر بازی‌های رایانه‌ای بر اساس پروتکل طراحی‌شده، در ۸ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای و به‌صورت هفته‌ای یک جلسه برای گروه آزمایش اجرا خواهد شد. این مداخله با هدف تقویت ابعاد مختلف تفکر و مهارت حل مسئله طراحی شده و شامل بازی‌های فکری و معمایی، استراتژیک، ماجراجویی، نقش‌آفرینی و جست‌وجو، شبیه‌سازی، ساخت محتوا و بازی‌های هیجانی و زمان‌دار است.
محورهای اصلی این برنامه عبارتند از: آشنایی با محیط و قوانین بازی، تقویت دقت و تمرکز، تحلیل و برنامه‌ریزی، تشخیص مسئله، جمع‌آوری و ارزیابی اطلاعات، تصمیم‌گیری و انتخاب راهکار، خلاقیت و تولید راه‌حل‌های نو، کنترل هیجان و مدیریت بحران، و در نهایت جمع‌بندی و ارزیابی عملکرد فردی و گروهی. تأکید اصلی این مداخله بر آن است که دانش‌آموزان بتوانند مهارت‌های شناختی و حل مسئله خود را از طریق تجربه‌های هدفمند در بازی، به موقعیت‌های واقعی تعمیم دهند.

طبقه بندی

رفتاری

2

شرح مداخله

گروه کنترل: هیچ مداخله یا درمانی دریافت نمی کنند.

طبقه بندی

مصداق ندارد

مراکز بیمار گیری

1

مرکز بیمار گیری

نام مرکز بیمار گیری

دبستان 17 شهریور

نام کامل فرد مسوول

پوران فرهادی وندی

آدرس خیابان

مرکز شهر، جنب بانک سپه

شهر

باغملک

استان

خوزستان

کد پستی

6395146773

تلفن

+98 61 4372 5469

ایمیل

pwranfrhady@gmail.com

2

مرکز بیمار گیری

نام مرکز بیمار گیری

دبستان دخترانه دولتی پروین اعتصامی

نام کامل فرد مسوول

پوران فرهادی وندی

آدرس خیابان

خیابان شهید بهشتی، پلاک 70.

شهر

باغملک

استان

خوزستان

کد پستی

6395146483

تلفن

+98 61 4422 2522

ایمیل

pwranfrhady@gmail.com

حمایت کنندگان / منابع مالی

1

حمایت کننده مالی

نام سازمان / نهاد

دانشگاه آزاد اسلامی

نام کامل فرد مسوول

بهرنگ محمدصالحی

آدرس خیابان

بلوار زاگرس، میدان دانشجو

شهر

ایذه

استان

خوزستان

کد پستی

6391693627

تلفن

+98 996 477 0611

ایمیل

bsalehi@iau.ac.ir

ردیف بودجه

کد بودجه

آیا منبع مالی همان سازمان یا نهاد حمایت کننده مالی است؟

بلی

عنوان منبع مالی

دانشگاه آزاد اسلامی

درصد تامین مالی مطالعه توسط این منبع

100

بخش عمومی یا خصوصی

عمومی

مبدا اعتبار از داخل یا خارج کشور

داخلی

طبقه بندی منابع اعتبار خارجی

خالی

کشور مبدا

طبقه بندی موسسه تامین کننده اعتبار

دانشگاهی

فرد مسوول پاسخگویی عمومی کارآزمایی

اطلاعات تماس

نام سازمان / نهاد

دانشگاه آزاد اسلامی

نام کامل فرد مسوول

پوران فرهادی وندی

موقعیت شغلی

دانشجوی کارشناسی ارشد

آخرین مدرک تحصیلی

لیسانس

سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها

روانشناسی
آدرس خیابان
محله ی سرقنات، خیابان شهید رستم سواری، کوچه ی بهار جنوبی ۱۰، پلاک 13.
شهر
قلعه تل
استان
خوزستان
کد پستی
6396145465
تلفن
+98 902 016 2980
فکس
ایمیل
pwranfrhady@gmail.com

فرد مسوول پاسخگویی علمی مطالعه

اطلاعات تماس
نام سازمان / نهاد
دانشگاه آزاد اسلامی
نام کامل فرد مسوول
پوران فرهادی وندی
موقعیت شغلی
دانشجوی کارشناسی ارشد
آخرین مدرک تحصیلی
لیسانس
سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها
روانشناسی
آدرس خیابان
محله ی سرقنات، خیابان شهید رستم سواری، کوچه ی بهار جنوبی ۱۰، پلاک 13.
شهر
قلعه تل
استان
خوزستان
کد پستی
6396145465
تلفن
+98 902 016 2980
فکس
ایمیل
pwranfrhady@gmail.com

فرد مسوول به‌روز رسانی اطلاعات

اطلاعات تماس
نام سازمان / نهاد
دانشگاه آزاد اسلامی
نام کامل فرد مسوول
پوران فرهادی وندی
موقعیت شغلی
دانشجوی کارشناسی ارشد
آخرین مدرک تحصیلی
لیسانس
سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها
روانشناسی
آدرس خیابان
محله ی سرقنات، خیابان شهید رستم سواری، کوچه ی بهار جنوبی ۱۰، پلاک 13.
شهر
قلعه تل
استان
خوزستان
کد پستی
6396145465
تلفن
+98 902 016 2980
فکس
ایمیل
pwranfrhady@gmail.com

برنامه انتشار

فایل داده شرکت کنندگان (IPD)
خیر - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود ندارد
توجیه/علت عدم تصمیم/عدم انتشار IPD
داده های شرکت کننده ها کاملا محرمانه است و قصد انتشار آنها را ندارم.
پروتکل مطالعه
هنوز تصمیم نگرفته‌ام - برنامه انتشار آن هنوز مشخص نیست
نقشه آنالیز آماری
خیر - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود ندارد
فرم رضایتنامه آگاهانه
هنوز تصمیم نگرفته‌ام - برنامه انتشار آن هنوز مشخص نیست
گزارش مطالعه بالینی
هنوز تصمیم نگرفته‌ام - برنامه انتشار آن هنوز مشخص نیست
کدهای استفاده شده در آنالیز
خیر - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود ندارد
نظام دسته‌بندی داده (دیکشنری داده)
خیر - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود ندارد